

НИИТЕ, ИНИИЪ ИИИ ЛИТЕРАТОРЪ.

№. 39 ші 40.

СЪМБЪТЪ, 4. ОКТОБРЕ.

1852.

DIN ДРЕПТЪА ПРОПРИЕТЪЦІИ.

De Tierc.

(Брмаре.)

Маї ла вртъ, ти се паре къ невоеа есте зпѣ пѣтерникъ кѣвѣнт. Дечи дакъ невоеа вроеште, ка съпрафада пѣшѣнтѣлѣ съ фіе лѣсатъ ачелора че о кѣлтивѣазъ, центръ ка еї съ айъ зпѣ мотивъ дѣдѣствѣлторіѣ де а о кѣлтива, пѣ тревѣе оаре съ чедезе пѣдѣвнѣсї патарї а лѣкрѣлор?

Маї рѣшѣне дѣкъ зпѣ мѣзлокъ каре се кѣпринде дѣ ачѣеа ка Статѣла съшї пѣстрѣзъ еїгѣр пропрїетатеа пѣшѣнтѣрїлор шї съ пѣ ле дее де кѣт дѣ арѣндѣ саї пѣ зпѣ тїмн оаре-каре, саї пѣ вїацѣ ачелѣа че ле'ар кѣлтива, адекъ дрептѣла че се цѣшеште тѣпъ тоартѣ. дрепт зїтатъ акѣт, шї пѣ каре сѣвлїмїї поштрї пѣскочїторї воеск ѣаршї ал рѣстаторнїчї! Тревѣе оаре съ маї репетѣт ачѣеа че аї зїс тодї іконотїштїї векѣлѣ трекѣт, тѣпа тоартѣ есте зпѣ сїстемъ варбар, антї-агрїкол, къ пѣшѣнтѣла центръ а фї вїне кѣлтиват тревѣе съ фїе о пропрїетате прїватѣ, атѣнче пѣзмаї отѣл зї консакрѣ дѣгрїжїрїлѣ салѣ, тїмпѣла съѣ, вїаца са, дакъ'ї тогѣ одатѣ кѣлтиватор шї пропрїетар, капїталѣрїлѣ салѣ дакъ пѣ'ї алта де кѣт пропрїетар; къ тошїлѣ векїлѣ клер продѣк аслѣзї, пѣзмаї дѣ давілѣ, маї тот ачѣеа че еле продѣвѣаѣ одїнїорѣ дѣ арѣндаре, къ пѣ лѣпгѣ ачѣсте еле пѣтрѣск пропрїетарїлѣ лор, кѣт шї пѣ арѣндаторѣла лор, шї дѣфѣдошѣазъ зпѣ спектакѣла де о актївїтате естраордїнарѣ, дѣ лок де зпѣ спектакѣла де дѣгрїжїрѣ шї де лѣпчезїрѣ сѣшїїтоаре? Дѣсъ дѣкнївїдївѣ дрептѣла ачѣст дѣтїне а тѣпѣї тоартѣ дѣврѣдошїнд тоатѣ пропрїетатеа дѣ Франдїеа, оаре соартѣа ачелѣеа че ар врої съ се консакрѣзѣ ла кѣлѣтра кѣтпѣрїлор фїва еа маї азпѣ? Ар фї де о сѣтѣ де орї маї рѣеа, къчї дїп лївер че есте ел асѣзї ар аїзїнѣе сѣлаѣ. Кѣт аї'ї вої оаре ка сѣ'ї дее пѣшѣнтѣла

гратїс фѣрѣ ка ел еѣ пѣ плѣтеаскѣ вре о арѣндаре? Кѣт! пѣ кѣтѣва аї'ї вої ка о тошїе фоартѣ вїне дѣзѣстратѣ, конерїтѣ къ ашѣзѣрї сѣкѣларѣ (de сѣте de аї'ї), прецѣзїнд фѣрѣ асѣтѣпарѣ маї тѣлат де кѣт пѣшѣнтѣла дѣ пошѣтате, съ се деїе тот къ ачелашї пред, адїкъ пѣ нїмїк! Шї дѣ пѣтереа кѣрѣї преферѣрї с'ар da зїзіа фрѣвоаса потгорїе де пѣ дерѣтѣрїлѣ Цїрондеї шї чѣлїлалт пѣсїнѣла чѣл стѣрп ал Ланделор? центръ къ ар фї чѣл дїп тѣї дѣскрїс поате, саї чѣл маї гївачїѣ, саї шї мїлїтарѣла чѣл маї врав? Дѣкѣт центръ чѣл дїп тѣї дѣскрїс, ва фї де ажївнѣс пѣзмаї де а фї чѣл маї гравнїк! Дѣкѣт центръ чѣл маї гївачїѣ аста о хотѣреште Домнѣла Префект! Дѣкѣт центръ мїлїтарѣла чѣл маї врав, о пѣнсїе дѣскрїсѣ, дѣ рѣдїстрѣла чѣл марѣ пѣ есте оаре о рекомпенсїе маї зшоарѣ де а се пропорцїона къ градѣла, врѣста шї къ сѣрвїцїїлѣ фѣкѣте! Пѣ лѣпгѣ ачѣсте кѣт ар пѣтеа съ фїе о класѣ кѣрїеа съ се дѣндѣтѣнезѣ гратїс їнстрѣментѣлѣ тѣпчѣї салѣ, дѣ тїмпѣ че тоате чѣделалте съ фїе невоїгѣ де а шї ле дѣдѣтѣна пѣзмаї пѣ ванї? Се дѣндѣтѣнеазѣ оаре торкѣторѣлѣ, цесеторѣлѣ, фѣхрарѣлѣ, ашезетѣнтѣлѣ дѣ каре езерсеазѣ їндѣстрїа лор? Неегалїтатеа ар фї нетолѣравїлѣ, шї дакъ Статѣла ар авѣ дѣ тѣпї о атаре валорѣ прекут пропрїетатеа тѣтѣрор тошїлор дѣзѣстрате: ел ар тревѣї де вѣпъ самѣ центръ а пѣ фї недрепт пѣпъ ла їнекѣватѣ, де а ле дѣкїрїе прекут ел фаче центръ тоате пропрїетѣдїлѣ че ле посѣдеазѣ? Дѣсъ атѣнче оаре че осевїрѣ ар фї дѣтрѣ ачѣаста де а фї арѣндаторѣла Статѣлѣ дѣ лок де а фї арѣндаторѣла паргїкѣларїлор? Че фолос! дѣ датѣ вѣдї жївѣдеа дѣсѣшї.

Дѣ содїетатеа актѣлѣ дѣпорѣндїзїгѣ де патѣрѣ шї пѣ де фалсїї дѣвѣдѣцїї, арѣндаторѣла съ дѣфѣдошѣазѣ пропрїетарѣлѣ шї негодѣазѣ дѣ воєлѣ дѣнѣсѣла. Ел се дѣнтѣеазѣ пѣ предѣл захѣрѣаслор шї прозїне вп пред. Пропрїетарѣла се дѣтѣ

меагъ не предъа дъврѣлор немишкѣчоасе ши аша претинде зп алтъа. Се тѣргѣеск, ши маѣ ла зрѣтъ съ дп воеск, дп аша фел дп кѣт зпѣа съ поатъ регѣси предъа тѣпчїи сале, челалалт довънда капиталѣлѣ съѣ. — Дпн дппротївъ Статѣа фїнд пропрїетар їатъ че с'ар тѣмпла. Неавѣнд дп а-рендареа лїверъ зп катастрѣ пентрѣ а жїздека де продѣктѣа мошїлор, с'ар статорнїчї венїтѣа (рента) прежт се статорнїчеште лефїле дѣпъ воєа партизеї доминанте. Дптр'о епохъ с'ар зїче кѣ пѣї де аїзїнс, дптр' алта кѣї преа тѣлат : ши аша арендѣрїле с'ар скїтѣа дѣпъ кѣт се скїтѣъ ши лефїле, ши де ачеаста фїнд зпа дпн ачеле квестїї де каре ар атѣрна віеаца тѣтѣрора, репѣвлїка ар фї сѣѣшиєтъ. Деспре че оаре се трѣта ла Рома дп тїмѣа Гракїлор ? Нѣ де дппѣрдїала зпїверсалъ а авѣтѣрїлор, дарѣ чел тѣлат деспре ачєїа а кѣторѣа мошїї, маї де де тѣлат сѣѣ декѣрѣнд кѣчєрїте, дїнѣте дп арендѣ де сенаторї сѣѣ кавалерї кѣ прецѣрї че се зїчєаѣ прецѣрї де фавор, ши се череа дпшѣрдїала недптѣрїзїєтъ а мошїлор ачєстора дптрє чєгѣдїанї чє ле кѣчерїсѣ сервїнд дп армате. Рома ера кѣт не че сѣ пїсарѣ пентрѣ ачєсте квестїї кѣчї тодї амвїдїошїї че зрѣтарѣ дѣпъ Гракї се сервїрї кѣ ачєстеа пентрѣ вїкленеле лор скопѣрї. Дечї нѣ сѣпт оаре дп дєстѣле могївѣрї пентрѣ анї дїспѣта пѣтереа ши аї маї врої ка сѣ маї адаоцї чєа маї апрїнсѣ, чєа маї зрѣпентъ дпн тоате резоанеле, ачєа де а посєде тоталїтатеа мошїлор зпєї дѣрї, кѣ зп предъ декѣт кѣ зп алтъа ? Арендате гратїс, арендате не ванї дпшї вор рѣпе капѣа, дп казѣа дпн тѣї спре а ле кѣпѣта, дп алдоїле пентрѣ а ле кѣпѣта кѣ зп предъ мїкшѣрат, пїчї дптрѣ зпѣа, ши пїчї дптрѣ алтъа дрептатеа нѣ ар аве де тємеїѣ регѣла. Капрїдїєа партизїлор ар лѣкра дѣпъ воїндѣ.

Тоате їскодїрїле ачєсте нѣ сѣпт дечї декѣт рѣтѣчїрї рѣдїнїте а попоарѣлор, жїздекате дпкѣ дедємѣлат, ши арѣкате не тот деаѣпа ка зпїле че аѣ фост черкате дп парте кѣте одатъ ши не зп мїнѣт. Статѣа пропрїетар мошїлор ши арендѣндѣле партиѣларїлор єсте о їнстїтѣдїє кѣпоскѣтъ, черкатъ деспре каре їсторїєа романѣ прежт ши їсторїєа монархїлор європїєне парадосеште мерїтеле кеар ши копїлор. Тїмпѣа, резонѣа аѣ дат дп фантѣ дптрєцєї лѣшї де а дпдѣлеце кѣ пѣшѣтѣа, прежт ши тоате капиталѣрїле трєвѣе сѣ фїє о пропрїетате прїватѣ, ка кѣ предъа ачєста єл сѣ акопере недпчєтат кѣ поѣе дпшѣрѣтѣдїрї, кѣ єл сѣ фїє де вѣндѣт, де кѣтпѣрат, де дпкїрїєт

дѣпъ воїндѣ ка ши тоате лѣкрїрїле дпн лѣтеа ачєаста, дечї єл се вїнде, се кѣтпѣрѣ, се дпкїрїєаѣ кѣ адеѣвѣратѣа лѣї предъ, адеѣвѣрат прежт єсте предъа грѣлѣлї, фєрѣлѣлї, єтраїлѣлї. Пентрѣ кѣ єл єсте режѣлатѣа зпєї вѣлѣпѣрїє de интересе дптрє ачєї че продѣк ши ачєї че копсѣмъ : кѣ агрїкѣлѣтра єсте атѣнчєа о профєсїє лїверѣ, аша де лїверѣ ка ши тоате челалалте профєсїї, кѣ о фєрѣт нѣ єсте пїчї кѣт о ресѣвїє de а се кѣпѣта прїн. фавор, а се перде прїн зра пѣтереї домпїгоаре ши кѣ кѣпоаштереа кѣ деплїнѣтате а пѣтереї, преа дпфокатѣ, се vede тѣпѣтїтѣ de зп дпдємпѣторїї вїолент ка фоашєа, ши каре їар фаче о комбатєре de моарте.

Дечї трєвѣе ка сѣпрафаца пѣтѣпѣтѣлѣ сѣ фїє копчєдатъ дп тоатѣ пропрїетатеа ачєлѣа че о дєсѣѣлїєаѣ, кѣ дѣпъ че аѣ нѣє стѣпѣнїре не єа сѣ поатѣ орї а о вїнде, орї а о дпкїрїє, ши сѣ єє сѣпѣє соартеї тѣтѣрор їнєтрѣментєлор тѣпчєї омпїнєтїї de а фї вѣлѣзївїлѣ, вѣтпѣравїлѣ, дпкїрїавїлѣ дѣпъ воїнда ачєлора че о стѣпѣлеск орї воеск а о стѣпѣнї. Дпсѣ копчєдатъ аст фел пѣ вєпчїчїє, єа єсте секѣвєстратѣ пѣдїн кѣте пѣдїн, дппѣрѣсѣратѣ, аша зїк зпїї, ши чєї венїдїї маї дѣ зрѣтъ сѣпт єспѣшї сѣ гѣсїаскѣ дптр'о зї пѣтѣпѣтѣа дптрєг окѣнат. Прїмеждїєа єсте таре дп адеѣвѣр, кѣчї прежт се штїє, дпн тоате пѣрдїле пѣтѣпѣтѣа се акопере кѣ колонїштї перѣвѣдѣторї de а'л кѣпрїнде. Дпмѣеле Америкї de ла полѣа пордїк ла полаз сѣдїк, Індїєа de ла Хїмєлаїєа пѣлѣ ла капѣа Коморїн, Хїна de ла зїдѣа чел таре пѣлѣ ла капалѣа Формоза, Аѣрїка de ла тѣптеле Атлас пѣлѣ ла тѣпцїї Мєссєї, Madagaskarѣа, Аѣстраїїєа, Nova-Zelanda, Nova-Ksїнеа, Молѣчєле, Чєлєвєсєле, Фїлїпїнєле, кѣ зп кѣвѣпт тоате їнсѣлєле лѣтеї вор фї дпкѣрѣнд акоперїте de пѣлгарї кѣзѣдїї не неаштєптате асѣпра глоѣлѣлї ка зп поѣр de лѣкѣстє мї непѣдїї нєстрї вор фї невоїдїї de а шїде кѣ тѣлєле сѣѣсѣоарѣ дп презєндѣа пѣтѣпѣтѣлѣ дп-прєсѣрат !

Ної вѣм сѣпѣє персѣанєлор дпсѣпѣшѣпѣтате de о аше прїмеждїє таре дпсємпѣрїле зрѣтѣгоаре :

De єсєпнлѣ, кѣрѣзнєле de шѣтѣпт, асѣзїї ївѣорѣа а орї че пѣтере мїшкѣтгоаре, кѣрѣзнєле de пѣтѣпт, зїк, дпсѣфлѣ дпкѣ алте тѣлат маї шарї дпгрїжїрї ! С'аѣ фолат їнѣїнерї каре аз крєзѣт, кѣ ар маї фї асѣпра глоѣлѣлї кѣрѣвнї дпкѣ не маї тѣлате мїї de анї, дпн прѣтїѣв аїдїї аѣ крєзѣт кѣ п'аѣ маї рємас de арс, de кѣт не вѣре о сѣтѣ de анї. Оаре ар трєвїї ка сѣ дпчєтєѣ дптрєвїндїгарєа

лор, de фрикъ къ нѣ ар ретъне пентрѣ неподѣ
постри? Че ащѣ зиче оаре де оменіреа че с'ар опрі
dinaitea ачестор коморѣ де калорик ші де пѣтере
мишкѣтоаре, де фрикъ къ дикърѣнд вор лінсі къ
тогъл. С'аѣ консомат маї тот лемъла дін пѣ-
дъріле поастре ші ащѣ възѣт къ с'аѣ гъсіг мизлокъл
де а се дикълазі. Содіетатеа че нѣ ар днъдѣвѣ
пропріетатеа тошпашъ, де фрикъ ка нѣ днтр'о
зі тоатъ свпрафаца пѣшънтѣлѣ съ фіе окъпатъ,
ар ащѣце оаре аша де естравагантъ. Съ не ліні-
штім ші съ фім дн паче. Націіле Евроніѣ нѣ аѣ
взлгиват днкъ знеле нічѣ о патрїме, алтеле о зечїме
дін терїторїа лор ші нѣї нічѣ макар а о тіе
парте дін глоб каре съ фіе окъпатъ. Націіле челе
марѣ кзпоскъте аѣ сѣвршїт тоате пѣпъ аѣче, пе-
десцелїнънд днкъ декът о преа мікъ парте дін
пѣшънтѣл лор. Еле аз трекът тіпереда, възста
вървѣдіеї ші вътрънеда: еле аѣ авѣт тіпъла де
ашї перде карактеръл, ценїла, інстїтвцііле лор,
тот ачееа че фаче съ вїедъеаскъ, днаїте де че
ар фї пѣтѣт нѣ съ сѣвршїаскъ, даръ съ днаїтезе
кълътра терїторїаїл лор. Пѣшънтѣл аз фост пен-
трѣ дѣнселе зн род не каре де аїеа л'аѣ атїне де
вззеле лор ші не каре маї дндатъ л'аѣ ші лѣсат
съ лі скане дін тѣлї. Сънт плекат де а къцета
къ ценїла омінеск ва сѣптѣї тот-деазна аша. Еѣ
кред къ тоате фїпцеле се сѣвршеск, маре саѣ
мічї, ші планетеле ка ші тоате челемалте, къчї
днадѣвр тѣ днcred фоарте тѣл дн знїтатеа
лецізірілор Dsmnezeentї. Indivїеле се паск ші
мор, націіле се паск ші мор. Тоате сънт пѣсе
сѣв ачаестъ леце нестрѣмѣтатъ де ла чеа маї
мікъ фїпцѣ, акъріеа трѣп ної нѣ'л пѣтем вїде де-
кѣт къ інстрѣменте пѣтерніче, а къріеа вїеацѣ
трече ка зна дін сенсациїле поастре челе маї сѣ-
дїтїве, пѣпъ ла фїпцелю ачеле, акърора талїе нї
се паре колосалъ компѣратъ къ тіка поастрѣ ста-
тѣрѣ. Нѣмаї Dsmnezeї ле тѣсоарѣ тѣтрор тіп-
пѣріле ка ші снаціл, ші еле се дїн дн пропорціе
къ тѣрїмеа лор. Еї вїне, трѣврїле ачестеа че-
рештї, дѣпъ че аѣ дївѣт де мїї де орї маї тѣл
де кът indivїеле, де кът днсшї націіле, вор тре-
вїї съ се сѣвршїаскъ ші еле маї апої орї къ рѣ-
чїте еле съ нѣ фїе маї тѣл алтѣ де кът зн слоїѣ
де геацѣ асвпра кърѣїа вїеаца дї къ пенѣтїндѣ, орї
къ о кометъ, Атїла саѣ Татерлапъл черѣрілор, съ
вїе а ле ціокнї ші а ле сѣврѣта. А! фїнд къ нї
афлѣш дн латеа де хїмере дін казѣа втопїстілор
контїмївранї, лѣсадїтѣ съ въ спїѣ, воѣт тѣтрора
каре пѣтедї съ фїдї іугрїжірї де зїоа маї тѣл

саѣ маї пѣдїо апронїетъ кънд пѣшънтѣл окъпат
пѣва маї да лок знѣї ної агрїкълтор, лѣсадїтѣ съ
въ свнп къ ценъл омінеск афлѣндѣте не планетѣ
ка ші Гречїї дн Архіпелаг, ка Романїї дн Марѣа-
Meditеранъ, ценъл омінеск се ва сѣвршї, днредат
орї сѣврѣшат, пенвїнд днкъ дн кълътрѣ де кът
чеа маї мікъ парте а глобълаї. Ел ашїждереа ва
пѣрѣсі родъл дѣпъ че нѣмаї де авѣа л'аѣ атїне.

Іатъ дн сѣвршїт о маї де не врѣтѣ резонаре
спре а въ днcredїнда: маї ла врѣтѣ де тоате сна-
ціл нѣ есте нїмікъ. Адеце не чеа маї днтїнсѣ
днтїндере де пѣшънт оаменїї днтїмпїнѣ грѣстате
де а трѣї ші дін протївъ а десеорї еї трѣсск дн
днвѣлшвгаре не чеа маї днгъстѣ пѣргїчїкъ де
пѣшънт. О фалче де пѣшънт дн Англіеа орї дн
Франціеа втреште де о сѣтѣ де орї маї тѣлдї
локвїторї де кът о фалче дн пѣсіпїшѣріле Поло-
ніеї. Омъл поартъ къ сіне тѣношїеа, прѣтѣтїндене
знде ел се аратъ еарѣа креште, грѣзнтеле днкол-
деште. Аста вїне дін ачѣїа къчї ел аре персоана
са ші вїтеле сале, ші респнѣдеште прѣтѣтїндене
знде ел се ашазъ сѣкъл родїтор. Мерѣцїї дн пѣ-
сіпїшѣріле Ланделор орї а ле Прѣсіеї ші дндатъ
че вѣдї зѣрї поене днтр'о пѣдѣре де вѣрѣї, дн
поенеле ачестеа грѣне; ештї сігѣр къ вѣї зѣрї дн-
датъ фѣм, аконерїме, ва дн сѣвршїт зн сат. Къ
кът сатъл ачеста есте маї днсѣтнпѣторїѣ, орї гѣр-
гѣшоръл ачеста, къ атѣта огоръл де прїп прѣцѣр
есте маї вїне кълтїват, маї тѣнос, ші продѣче зн
грѣзнте маї знп. Сїлеште не ом де а се днкїде
дн ачаестъ днтїндере де лок, ачѣа че о фаче де
ла сіне дін доръл нѣмаї де а нѣ се преа депѣрта
де аmezарѣа са, пентрѣ къ ел афлѣ даръ де трѣїт
не ачѣїашї днтїндере де пѣшънт, орї кът де пѣ-
терос с'ар фаче, ші нѣмаї дін ачѣїа къ днrod-
пїчїндѣл маї тѣл прїп фїпнда са ел ащѣнѣце де а
скоате продѣкѣ ші маї днвѣлшвгаре.

Дакъ дар шї ар пѣте чїнева днкїпѣї къ дн-
тр'о зі тоате пѣрдїле глобълаї ар фї локвїте, атѣн-
чеа омъл ар къпѣта кїар де ла ачѣїашї свпрафацѣ
де зѣче орї, де сѣте де орї, де мїї де орї маї
тѣл де кът че ел кълѣце асѣзї. Дн адевр кшп
маї поате чїнева а се маї деспера кънд се vede
къ се креазъ пѣшънт вѣдетал не пѣсіпїшѣріле
Oландї! Дакъ лі ар лїнсі снаціл, атѣнчеа пѣсі-
пїшѣріле Саарѣї, а ле дешѣртѣлѣ Аравїеї, а ле де-
шѣртѣлѣ Ковї с'ар аконерї де тѣношїеа че ѣл
врѣмеазъ прѣтѣтїндене. Ел ар префаче дн терасе
костїшеле Атласълѣ, але Італасѣї, але Кордїлерї-
лор, ші ар вїде кълътра днлѣдїндѣсе пѣпъ не

диклъвриле челе маї рѣноасе а ле гловлъзі, шї а пѣ се опрі де кѣт ла дѣлѣдѣтеле ачелеа вѣде опрі че вѣдетацие дѣчетеазъ. Шї де шї ар фї тревѣит ка съ пѣ се маї дѣтѣндъ, тотѣшї ар фї вїеуѣит пе ачелашї пѣтѣнт спорїнд неконтенїт тѣнопїеа са.

Се алапгѣт дѣгрїжіріле ачесте копїлѣрештї, шї се нї дѣтоарчем іарѣ ла серїозїтатеа обїектѣлѣ че нї окѣпѣ. Сѣпрафаца ачеста а гловлъзі, аша зїкѣнд котрѣпїтѣ, пѣ ва лїпсі дѣперациїлор вїїтоаре, шї пѣпѣ атѣчѣа еа пѣ лїпсеште дѣперациїлор де фадѣ, кѣчї дїн тоате пѣрдїле се дѣ пѣшѣнт оаменїлор, лї се дѣ дѣ Рѣсіеа пе дѣртѣріле Борїстенѣлѣ, але Донѣлѣ шї а ле Волгѣ: дѣ Амерїка, пе дѣртѣріле Місісіпѣлѣ, але Орепокѣлѣ шї але Амазонѣлѣ: дѣ Франціеа, пе дѣртѣріле Афрїчеї, дѣдаторїтѣ одїноарѣ де а пѣтрї дѣпѣрѣдїа романѣ. Франціеа есте дѣ фаптѣ гата де а да пѣтѣнт пѣнтрѣ нїмїкѣ копїлор челор рѣтѣчїдї че аѣ вѣрѣат дѣ атѣта сѣпѣеле еї. Кїар шї вѣ прѣдѣа ачеста еї пѣ л'ар вої, шї емігранції че ѣл прїмеск кѣ оаре-каре кондїціе дѣкѣрѣнд тор аколо, дакѣ пѣ се маї алытѣреазъ чева пе лѣпгѣ дарѣа ачеста. Пѣнтрѣ че? Пѣнтрѣ кѣ пѣ есте сѣпрафаца че лїпсеште, дарѣ сѣпрафаца ачѣа копѣрїтѣ де констрѣкції, де плантациї, де дѣгрѣдїтѣрї, де лѣкрѣрї де апропрїациї. Деї, ачесте пѣ фїїндеск де кѣт кѣнд дѣперациїле де маї пайнте п'аѣ дат остепеалѣ де а прѣчѣде пе кѣлїтаторїї де кѣрѣнд венїдї, шї де а дїспоза тоате пѣнтрѣ ка тѣпка лор съ фїе немїзлочїт прѣдѣкѣтївѣ. Есте оаре алыт чева де кѣт чеа маї стрїктѣ, чеа маї дѣвїдератѣ дрептатѣ, де а пѣлѣтї о деспѣтѣвїре дѣперациїлор ачестор де маї пайнте де каре вїїї се тѣпгѣеск, саѣ копїлор лор че дѣ дѣфѣдїошазѣ?

Аша дар обїекціїле ачестѣа дешѣрте пер ла чеа дѣтѣле кѣтѣтѣрѣ а резонѣлѣ, ла челе дѣтѣї еспїкації але дѣделѣціреї сѣрѣгоасе.

Ар фї поате пѣтаї вѣ фѣндѣмент пѣрѣт, о апарѣндѣ чел пѣдїн дѣ ачесте тѣпгѣїрї асѣпра прѣтїпсеї котрѣпїрї а лѣкрѣрїлор прїп дѣтїндѣреа прїетѣдїї, аша прѣкѣт партеа кѣлїтаторѣлѣ че лѣкреазъ пѣтѣнтѣріле с'ар фаче пе зї че терѣе маї мїкѣ, дѣ алытѣрѣе кѣ партеа прїетѣрїлѣ че ле стѣпѣнеште. Дѣ ачест кїп ар пѣте венї чїнева ла ідеаа кѣ вр'одатѣ кѣнд кѣлїтаторѣа л'ар авѣ мїзлочѣе де вїеуѣїре, шї прѣкѣт ел фортѣазѣ прѣтѣтїндѣнеа масѣа прїнціпалѣ а понѣладїеї, шї кѣ арта са есте чеа дѣтѣе дїн тоате артеле, с'ар пѣтеа прѣде кѣ темейї кѣ дакѣ окѣпациеа пѣ дѣтрѣрѣнтѣ а пѣтѣнтѣлѣ пѣ поате фаче ка съ

фїе де темѣт дѣ вїїтор кѣспїндѣреа гловлъзі дѣ трѣг, тотѣшї фїе-каре веак трѣкѣт дѣрѣтѣтѣдѣше старѣа отѣлѣ сїпшлѣ, пѣтїмїтор шї пѣтернїк, каре лѣкреазъ пѣтѣнтѣл пѣнтрѣ чеї че ѣл стѣпѣнеск.

Дїн порочїре кѣ адеѣрѣл е дїн котра, шї дѣ тїмп че скѣзѣтѣнтѣл пѣдѣтрѣрѣнт ал довѣзїї, венїнд дїн абѣндѣнцѣа крескѣндѣ а лѣкрѣрїлор, капїталѣріле мїшкѣтоаре се фак пе зї че терѣе маї трѣвѣпчѣоасе тѣпчїї (пѣ дѣсѣ а се да ачестѣа пѣнтрѣ нїмїкѣ), дѣ прївїреа пѣтѣнтѣлѣ іарѣшї се веде вѣ феномен дѣ тотѣла де асемїнеа. Пѣртїчїка пѣстратѣ кѣлїтаторѣлѣ спореште дѣ тоате зїлеле, дѣ тїмп че ачѣа пѣстратѣ прїетѣрїлѣ скѣде, шї ачѣаста дїн вѣ кѣвѣнт фїреск, пѣнтрѣ кѣ сѣпрафаца пѣтѣнтѣлѣ фїїнд кѣ тѣлѣт маї пѣдїн де кѣт капїталѣріле адѣнате асѣпра еї кѣвѣа валорѣї лѣї, еа се мїкѣшѣреазъ дѣ кїрїе кѣ кѣт капїталѣріле о еле дѣсѣшї прѣдѣкѣ довѣндѣ маї мїкѣ.

Се паре кѣ кѣ кѣт о царѣ есте маї богатѣ кѣ атѣта пѣтѣнтѣл есте аколо маї родїторїї, шї кѣ атѣта дѣ шї маї вїне лѣкрат, кѣ атѣта шї венїтѣл че ел дѣ трѣвѣе съ фїе маї маре. Дѣсѣ пѣї нїчї де кѣт асѣелїї. Де есемплѣ, дѣ прѣжметѣл Парїсѣлѣ, саѣ дѣ провинціїле богате а ле Normandieї, Пікардіеї дїн Фландрїеа, пѣтѣнтѣл адѣче де авїа 2½ ла сѣтѣ. Дѣн Англїеа ел адѣче шї маї пѣдїн дѣкѣ, ка шї тоате капїталѣріле че аѣ сервїт де а спорї роднїчїеа са чеа фїреаскѣ. Алытѣрѣа кѣ феноменѣл ачѣаста се аратѣ вѣ атѣл, каре есте кѣ зїоа тѣпчїторѣлѣ се пѣтѣеште маї скѣтп.

Дїн дѣпрѣтївѣ, вѣрѣте дѣ провинціїле маї пѣдїн богате а ле Франціеї, кѣтѣс'сѣ ачеле дїн чѣнтрѣ саѣ де меазѣзі, шї веї вїдеа пѣтѣнтѣл адѣкѣнд маї тѣлѣт, шї а да 3½, дѣкѣ кѣте одатѣ 4 ла сѣтѣ. Кїар дѣ ачеле провинції вѣнде пенѣа (венїтѣл) есте маї сѣс, зїоа тѣпчїторѣлѣ се пѣтѣеште кѣ вѣ прѣд маї цїос. Кѣнд зїоа есте де 24 колѣе дѣ челе дїн тѣї, еа есте де 15 дѣ челе де ал доїлеа. (Вор ѣрма.)

О карте тїтѣлатѣ :

„MINERALE NATŢREI

конверсациї асѣпра деосевїтелор обїете интересанте дїн штїїндѣле натѣрале, фїсікѣ, хемїѣ шї астрономїѣ, комѣсе де Ізлїї Бараш, Dr. de medicinѣ шї хїрѣрѣцїї дѣ Країова 1850.“

Дѣтї кѣзѣсе ла тѣлѣ дѣдатѣ дѣпѣ кѣтѣва сѣнтѣшѣлї дѣпѣ ешїреа еї десѣнт тїпарїї.

Дцї търтърисек, къ чигинд ачаа карте, ам ши ситдиг тревзюнда де а ворви деспре джнса дн-фаца пввликълзї дптока кзм ам ситдиг ачешаш тревзюндъ ла чигіреа алтор кърдї ромънештї, традъсе сеї ориџнале, тот зна.

Есте де мїраре че пзїдїн чїгеск ромънїї дела апїї дзрерїлор днкоче. Кърдїле нз с'аї вьндѣт маї рьї нїчї дпнаїнте къ 50 анї; апої твдїї карїї шї маї кзмгьр къте о карте, паре къ ар кзмгьра о пьтаї ка де о сілз, де о рьшіне къ п'аре днкьтро, къ поте іо днкаркъ чїнева фьр воїа лзї. Ънде ера ромънїї пайнте де а 1848! Нз тре-чаа септъмьл, дн каре жьрналеле съ нз фїе дн-штїндат врео карте дѡв де пої ешїт де сьнт тїнарї; іар лїврарїї дпїї кзнпштеа чева дїн не-гоцъл къ кърдїле ромънештї. Нз поч зїче къ есте атът непьсаре, анагїт, кът маї вьртос зн секрет, профънд шї дзрерос дїсгьст шї тот одагь ѡрешкаре преждедѣ каре авате кїар шї не кьртзрарї дела лектъръ днчеркьндъсе аї фаче, съ крѣдъ, къ астьзї пьтаї матеріалїстмъ ар фї ачала, дьпъ каре ар тревзї съ аллерце къ капъл рьпт шї авьтъл, шї съракъл, шї днвьдугьтъл, шї ідіотъл, іар зн ньтрї шьнт маї палт спїрїтъл ар фї зн че каре маї тьлт не дппедекъ дела кьзтареа фєрїчїре їнострє.

Ачест фелїз де преждедѣ днсь тревзе ком-вьтът дїн тѡте ньтерїле, дн тот тїмпъл шї дн тот локъл, пентрѣ къ ел есте престетъсврь перї-кълос оменїшїї днтрєцї, чї къ атът маї вьртос падїзнїї пѡстръ. Ъвъл дїн челе маї провате мїж-лѡче де а дпфрзпта шї а пввлїфїка асеменеа пьрерї есте, дакъ нз вом лїнсі шї де аїчї дпнаїнте нз пьтаї а пввлїка тѡте кърдїле къте есї дн лїтва пѡстръ пентрѣ ка съ се факъ кзнпскъте ла зн пввлїк кът се пѡте маї таре, чї тот одагь а ле лва ла о ре-ченсізне, а дппьртъшї ессїнда лор, дн скьрт, а адаоце §§-ї шї перїкѡне дїнтрънселє къ зн mod, ка шї чел маї лепеш сеї чел маї сгьрчїт съ нз се пѡтъ коптенї а нз ле кзмгьра.

Тот асеменеа даръ съ се факъ шї къ кар-теа Днвълї Ізлїї Бараш, къ ачел адаос днсь ка маї пайнте де аї фаче кзнпскъте пьрдїле шї спїрї-тъл еї, съ обсервът, кзмкъ Длзї компъсе ачѣстъ карте дьпъ Оврацїл Длзї Aimé Martin тїтълат: „Lettres à Sophie,“ прїн зрмаре ачала каре кз-пѡште кзирїнсъл кьрдїї ачествї вьрват францоз де зн рензне европеан зшор ва днкеїе шї ла спї-рїтъл кьрдїї лзї Dr. I. Бараш.

Днсь Aimé Martin аре шї зн трактат, деспре кьрдїї, лектъръ; токма пентрѣ ачѣста съ дичепем

картеа лзї I. Бараш къ кзвїнтеле лзї Aimé Martin каре традъсе de Dn. Бараш сьнъ ашеа :

Іатъ ідеїле лзї Aimé Martin деспре пѣ-тереа кьрдїлор. „Кьрдїле сьнт нїште ідеї дн-трзпате дн семне експресїве, че ворбеск пентрѣ окїї поштрї, Прїн ідеї се лзкреазъ тоате лзкръ-рїле дн ачешастъ лзме де ла мїк п'жп ла таре. Тот вїнеде кзм шї тот рьлз че епї не лзме, с'а пьскьт дїн сжнъл ідеїлор, ідеїлор, адекъ кьрдїлор; ла патрз кьрдїї (Тестамента векїї шї пзоѡ, Koran шї Bedac) се'пкїнъ omie de mїlїoane de oameni, адекъ кам тот пѡамъл оменеск. — Dar vededї дн че трїстъ старє de degradacie азъ adъс Bedac ne Indїenї шї ла че днълдїме де чї-вїлїзациє а зркат моралъ Евангелїєї не Езропенї!“

„Нацїїле сьнт фєрїчїте сьї пѡфєрїчїте дьпъ калїтатеа ідеїлор каре ле пьтрънд, емїнд дїн гла-съл кьрдїлор че сьнт сѡїндїте сьї респектате де джнселє.“

„Поезїїле лзї O mїrѣ а днспїрат денїл ероїк ал лзї Alexandrѣ, фїлз лзї Filip din Mache- donia; ел вьжд а імїта не Ахїл, с'а фькьт Але-ксандрѣ чел таре, вїрвїторъл шї чївїлїзаторъл Асієї. Біографїїле оаменїлор марї скрїсе де Плзтархъ азъ фост дн імаџїнацїа фєрвїнте а лзї Рьсо, ачест модел лїмпедє де о фрзтвсєдє ідеєалъ, каре дн гьсїм стрьлзчїнд дн тоате зва-желє лзї. — Тот Плзтарх а формат шї о інїтъ дїгантїкъ а знїї мїк офїцєр де артїлерїє дїн каре с'а фькьт не зртъ зн метеор стрьлзчїгор дн Ез-ропа каре се кїамъ Наполеон. — Дескрїереа дръгъстоасъ а кьлъторїїлор лзї Маркъ Павло (дїн Venecїа че а трїт дн веакъл ал 13-леа), а дештентат дн інїта лзї Крїстофор Колтмъ ачешастъ кзрїозїтате пєсътзратъ, каре 'а фькьт зн афьлтор пентрїторїї ал знєї лзтї пзоѡ. — Ла анъл 1474 с'а тїпьрїт пентрѣ днчїа'шї-датъ зва-желє лзї Erodот знде ел ворвеште де воїажрїле мїракълоасє але фїїндєлор дппреждьрл Афрїчєї шї пьтаї пестє треї анї (ла 1477) а дескѡперїт Vasko de Gama, капъл де вьпъ спєранцъ шї дръ-тмъл чел пої не ла Афрїка ла Indостан (India orientalъ); ачест дръм че маї 'пайнте дн задар с'а кьзтат тьлте веакьрї.

„Vededї акзм тьїнїле лзї Erodот, че азъ скрїє зважъл сьї де тьлт перїсєръ шї пьтрезїсєръ дн пьшжнт дпайнтѡ къ треї мїї де анї, не кьнд онъл ачестор тьїнї, адекъ картеа, ка о фїїндъ вїє пє-тзрїгоаре п'а дичєтат а лзкра! азъ гьсїє о лзме пзоѡ!“

„Азгоритатеа ши пѣтереа кърділор сѣнт зп лѣкрѣ обшѣтеск. Еле сѣнт адевърата есфлет мишкѣторіѣ ал соціетѣдеі омелешті. Дѣвипѣді-въ акѣм, че есте пѣтереа кърділор! Ма доѣ марѣиѣ а ле пѣмжотѣлѣи дн Хіна ши дн Америка днтр'зп мінѣт, о фоаіе а знеі кърді есте дн старе а продѣче ла доі лекторі тот д'одатъ о ідеа ши о пачіне, еа ва днпрезна доѣ інімі деспърдіте зна де алта прин мѣі де міле, прин мѣнѣді ши въі, кіар ши прин океанѣ чел маре; апоі атѣнчі ачесте доѣ інімі вор фі пѣтрѣнсе пѣмаі д'о сімдіре, вор вате кѣ віоічїне днтр'о армоніе адміравіѣл пѣмаі петрѣ о імаѣнаѣдіе, че а продѣс дн імаѣнаѣдіеле лор нѣште семне скрїсе асѣпра ачестеі фѣі! Атѣнчі кѣ вѣкѣріе еі вор жертѣі віаѣа лор петрѣ ідеа ідо-лѣлѣі лор комѣн, ши кіар знѣл петрѣ алтѣл де ши сѣнт амѣндоі де деосевїте неамѣрї, де ши нѣ саѣ възѣт нїчі-одатъ ши нїчі нѣ се вор ведеа знѣл кѣ алтѣл дн тоатъ а лор віаѣѣ.“

„Днтр'адевѣр кърділе домнеспк асѣпра лѣмеі! Еле сѣнт адевърата віаѣѣ а наѣїлор! знде еле лїпсеспк, аколо лїпсеште інтелїѣенѣа пѣлїкѣ, аколо лїпсеште глорїа наѣїонал! Тоате Днпѣрѣдіеле веки дн Асіа: а Бабїлонлор а Медїлор, а Персіеі ши а Сїріеі, ачесте колоане антїчі, че аѣ днплат веакѣрї днтрѣді кѣ сѣветѣл армелор лор вікторїоасе, пе зрѣтѣ кѣзїнд дн пѣрїтеа лор, саѣ стїнс дн лѣме днтр'зп кіп атѣт де трїст кѣ сѣнт акѣм зїтате кѣ тотѣл де пої, ка кѣнд п'ар фї фѣст дн лѣме, ка кѣнд меморїа лор ар фї днгрѣпатъ днтр'о прѣпастїз днтрѣнекоасѣ, адекъ а тімпѣрїлор. — Кїар монѣментеле де піатрѣ, марморѣ ши рѣнеле че аѣ лѣсат, аѣ тревзїндѣ де ідеїле поастрѣ, ши де кърділе поастрѣ модерне а ле дн-ѣелеѣе, ши кіар атѣнчі фак асѣпрїне о імпресїе петрѣкѣтоаре!“

„Дн контрѣ зїтаѣївѣ ла зп понѣл мїк дн Палестїна (евреї); ел а рѣтас дн пічоаре пе кѣнд поменїдії пѣтернїчії наѣїеі варварѣ с'а стїнс дн фаѣа пѣмжотѣлѣі. Нѣ трече нїчі о зі дн каре нѣ се чїтеште дн мїліоане де вїсерїчі рѣспжудїте асѣпра тоатеї фѣдії пѣмжотѣлѣі, меморїа ачестеї мїк понѣл дн свѣлїтеле поезїї дївіне че а кѣнтат знѣл дн фїї сѣї, стрѣлѣчїтѣл ачел поет, Реѣеле ачел псалміст, петѣрїторїїл Давїд. Штїді де че п'а перїт пѣлѣ акѣм меморїа Ісраелїділор? фїїнд кѣ Проведїнда дївінѣ ъа хотѣрѣт а фї пѣртѣторїї знеї ідеї релїѣїоасе дналте ши родїтоаре; дналтѣ пѣлѣ ла трѣнѣл Дѣмнезѣлѣї пе каре ла прокла-мат де знѣл фѣрѣ трѣн ши вечнїк; родїтоаре, фїїнд

кѣ ка о ідеа маїкѣ а скос дн сжнѣл сѣї тоатъ релїѣїа модернѣ чївілісатрїче.“

„Бїтаѣївѣ акѣм ла Елініа (Греѣїа) ши ла Рома! кѣм еле трѣеспк зп траїѣ глорїос ши дн інтелїѣенѣа поастрѣ. — Днтрѣваді пе копїї воштрї (Европенї) дн шкоале, дакѣ дн тоате зілеле нѣ се гѣндеспк маї мѣлт ла каселе лѣї Темїстокле дн Агѣна, декѣт ла коп-лѣкѣторїї лор дн Махала? дакѣ нѣ шгїѣ маї вїне тоате фѣрестрїле ши тоате зпїле дн фѣрѣл ши дн капїтоліѣл антїк ал Ромеї, де кѣт де ла каселе вечїнїлор лор де песте дрѣм? — Поедії поштрї се хрѣеспк кѣ імаѣнеле дн Елініа ши Рома; Полїтїчії поштрї стѣдіазѣ лѣїеле лор, прекѣт ши ораторїї поштрї кавѣт ши гѣеспк зп їсвор песекат дн кѣвїнтеле пїне де елоквенѣѣ а ле лѣї Демостене ши Чїчероне.“

„Дакѣ ачешті оаменї ши днкѣ опт саѣ зече асеменеа п'ар фї трїт дн Палестїна, Елініа ши Італїа, п'ам фї авѣт пої Европенїї нїчі о літератѣрѣ класїкѣ, нїчі шгїїнде, нїчі арте, нїчі чївілізаѣїе“

„Бѣгаді акѣм де сеамѣ! опт саѣ зече оаменї ѣенїал аѣ реформат лѣмеа, неаѣ фѣкѣт че сжнтеш акѣм, опт саѣ зече оаменї алешї, а імпрїмат ла мїліоане де оаменї форма ѣенїлѣї, лор! — Ачѣастѣ днпрежѣраре д'зп сѣнс фѣарте аджлк есте сїнгѣрѣ днѣстѣлѣтоаре а днкрѣдїнда пе орїчїне, де есїстенѣа знеї дналте Провїдїнде че домнеште дн лѣме, сїнгѣрѣ есте дн старе а вїрѣї пе орїче Агѣїст.“

Конверсаѣїа III.

Деспре сімдіреа ѣенералѣ дн патѣрѣ.

Днтрѣ ідеїле фїзїчїлор дн времеа веке, есте зна а лѣї Пітагора (фїлософѣл каре аѣ трїт ла Сїракѣза дн Сїчіліа дн веакѣл 5-леа дн. де хс.) каре мерїтеазѣ аїчі о деосевїтѣ поменїре фїїнд кѣ, нѣ пѣмаї кѣ есте дн сїнемі свѣлїтѣ ши а-джкѣ, дар есте ши адеверїтѣ дн зі дн зі маї мѣлт пе кѣнд лѣрїїм сѣера кѣпоштїндеї поастрѣ дн обїектѣрїле патѣреї. Пітагора зїчеа кѣ тот арѣ сімдіре дн патѣрѣ, тот есте днтрѣнса дн ар-монїе, кѣ тот зпїверсѣл есте зп копчерт адміравїл, ши кѣ фїлософїа нѣ есте алт декѣт стѣділ ачестеї мѣзїче дївіне каре нѣ поате фї днѣелеасѣ де оаменїї рѣї, кѣрѣра ле лїпсеште сентїментѣл а о прїчѣне.

Традїїїле челе маї веки ворвеспк дн фаворѣл ачестеї іногеѣе а лѣї Пітагора, ши ачѣастѣ ідеа о гѣсїм дн фвндѣл мѣлтор алегорїї мїтологїче

Астѡел авем съ дѡделецет миъзвеле лѣи Орфеъ ши але лѣи Амѡион кѣ мѣзика лор; асеменеа ниетрѣле каре с'аѣ фѣкѣт оаменѣ, мишкѣндѣсе де сѣнетѣл лѣрѣл лѣи Аполои, прекѣт ниште асеменеа ниетрѣ с'аѣ стрѣис дѡпрежѣрѣл лѣи Амѡитрион азѣнд дѣлцѣле кѣптекѣлѣ сѣѣ, ши спре рекѣноштинѣ, синѣре саѣ пѣс зпа не алта форѣжнд четатеа Тева ши Троиа.

Ачеастѣ idee de сѣмѣре ценералѣ, de изѣре, de сѣмпатѣе каре домпеште дѡтре тоате обѣктеле патѣреѣ, каре есте рѣсѣнѣт дѡ тоатѣ немѣрѣнѣта дѡтѣндере а зѡиверсѣлѣи, есте адеѣвѣрат о idee а дѣжкѣ ши дреапѣтѣ.

Тот аре сѣмѣре дѡ патѣрѣ, дѣн стелѣле каре окѣпѣ черѣл splendid кѣ тѣрѣмеа лор немѣрѣнѣтѣ, пѣжѡ ла ѣарѣа чеа маѣ мѣкѣ дѣн кѣмпн каре о кѣлѣкѣт кѣ пѣчиоареле, ши пѣлѣ ла верме ши челе лалте фѣинде каре авѣа ле пѣтем ведеа кѣ окѣ ноштрѣ неитрѣ мѣкшорѣмеа лор; тот, тот аре сѣмѣре, ши тоатѣ фѣинда лор нѣ есте алт декѣт о експресѣе de сѣмѣре; фѣиנד кѣ тоатѣ ачеастѣ фѣинде есте вазатѣ (дѣтемеѣатѣ) асѣпра деосевѣтелор леѣѣ de сѣмпатѣе ши de антипатѣе, de атракѣе (атраѣере) ши de репѣлѣе (дѣпѣндере) прекѣт не аратѣ штинделе Фѣзѣче ши Хѣмѣче, ачесте дескоперѣи нове глорѣоасе але дѣжѣлѣи ѡменескѣ.

Тот карактерѣл пѣжѣнѣстѣлѣи прекѣт ши ал сѣстемелор веѣѣ фѣлософѣе дѣн Ориент (рѣсѣрѣт) а фост зп фел de антропоморфѣзм (адекѣ материалѣзм дѡ лѣкѣрѣлѣе зеешгѣ). — Афѣжндѣсе свѣт зп чер тот даѣна пѣлн de колоре лимпеде азѣре, лѣминат д'зп соаре нежпчетат стрѣлѣчѣт дѡ тоатѣ а лѣи фрѣзмѣсѣе, вѣкѣрѣжндѣсе de ѣедереа знеѣ патѣрѣи каре тот даѣна презента челе маѣ вѣѣ тавлоѣрѣ але плантелор ши анѣмалелор колорате кѣ колоре вѣѣ; ачешгѣи оаменѣ ал кѣрѡра сѣнс аѣ фост атѣта de кѣлѣват ши каре аѣ трѣѣт нѣтаѣ неитрѣ ши прѣн сѣнтѣментѣл сѣнселор, нѣ саѣ пѣтѣт зрѣта ла копѣндереа идеѣлор абстрактѣе прекѣт поѣ. — Еѣ аѣ фост ниште оаменѣ кѣ о фѣерѣвѣнте ѣмаѣнаѣе, дар поѣ лѣкѣиторѣи кѣлѣмелор температе сѣптем сколарѣи резонѣлѣи рече, чѣл маѣ дѣнналт идеал ал пострѣ есте идеа de адеѣвѣр, дар, кѣнд идеалѣ поменѣтелор наѣѣи веѣѣ а фост поезѣа фрѣзмѣсѣѣѣ.

De ачѣеа дѣпѣ чеѣа стѣдѣе маѣ серѣоасе дѡ мѣтолоѣѣа веке гѣсѣм тѣлте идеѣ абстрактѣе, адѣжчѣ дѣпѣлѣте дѡтр'о дѣтѣрѣкѣмѣнте фантѣстѣкѣ а пѣтѣе фаче маѣ тѣлте експресѣе неитрѣ оаменѣ дѣпѣ вреѣмеа ачѣеа. Мѣтолоѣѣа Ориенталѣ, ши Еленѣкѣ есте токѣта кѣ зп Бал таске знде нѣ се дѣфѣ-

дѣшеазѣ кѣпѣрѣле екстраорѣдѣнаре, монстрѡоасе, дар лѣжндѣсе таска фѣекѣрѣа, дѣт несте фѣгѣрѣле челе аѣавѣле, веселе, ши експресѣе. — Дар Олимпѣ есте локѣл фѣрѣчѣт знде се дѣне ачест вал таске зееск ал кѣрѡр вѣѣет ѣнѣита ла нектар ши амѣро. зѣе, ши д'знде ачешгѣи копѣвѣѣ веселѣ дѣрѣѣеа тоатѣ адѣмѣнѣстраѣѣа зѡиверсѣлѣи, de аколо се рѣсѣнеск ниѣѣеле несте тот пѣтѣжѣтѣл а дѣгрѣѣѣ de крѣштерѣеа флорѣлор, плантелор, de кѣптекѣл пасѣрѣлор ши фѣрѣчѣреа аѣантелор крѣдѣнѣѣоасе.

Исторѣа патѣреѣ а фост ла ачешгѣи оаменѣ сѣпсѣалѣштѣи исторѣа зѣѣаскѣ, непѣтѣжнд деосевѣи о абстрактѣе дѡтро креатѣрѣ ши креатор, асеменеа непѣтѣжнд деосевѣи кѣар дѡ фѣинда лор ѡменеаскѣ партеа дѣвѣнѣ моралѣ дѣн партеа фѣзѣкѣ анѣмалѣ, de ачѣеа нѣ са дѣноѣт а аѣлѣка зѣѣтѣдѣеѣ лор тоате вѣрѣжѣлѣе прекѣт ши тоате вѣдѣзѣрѣле ѡменешгѣи. Ne фѣиנד дѣстѣл de дѣнѣнѣтаѣѣ дѡ кѣноштинѣа фѣзѣкѣ а'шѣ дѣкѣпѣѣи кѣ тоате дѣпѣлѣдѣтеле феномене дѣн патѣра материалѣ свѣт ѣѣектѣрѣле пѣжѣнелор пѣтерѣи фѣзѣче, абстрактѣе каре тоате атѣрѣнѣ de зп а тот пѣтерѣнѣк четрѣал ѣсѡорѣл ши рѣдѣѣѣна тѣтѣлор.

De ачѣеа еѣ ш'аѣ дѣкѣпѣѣт кѣ ѣмаѣнаѣѣеа лор кѣ фѣекѣре дѣн вариѣѣлѣле фѣндѣменте а ле патѣреѣ аѣ дѣн'надѣнс дѣнпарте о фѣинде зѣѣаскѣ каре дерѣѣеазѣ ши протѣжеазѣ. — Аша аѣ попѣлат еѣ черѣл, пѣтѣжѣтѣл ши аерѣл кѣ дѣнасѣѣле (фамѣлѣи) дѣнтрѣѣи а ле зѣѣтѣдѣлор, ниѣѣелор ши фѣѣлор зеешгѣи.

Аша а авѣт Черѣс дѣгрѣѣѣреа крѣштерѣѣи вѣкѣтелор; Бакѣс а фост дѣсѣрѣчѣнат кѣ дѣпѣлѣнѣреа трѣвѣзѣнелор неапѣрате а ле веѣѣлор; тоате флорѣле дѣн кѣмпн аѣ авѣт ниѣѣа лор, тоате дѣтѣвѣрѣѣле аѣ фост лѣкѣѣте de Сѣлѣѣде ши Трѣаде, ачесте ниѣѣе дѣвѣгѣтѣоаре неитрѣ фѣрѣчѣреа аѡрѣлѣи, ши Ниѣѣа Еѣко, репѣта прѣтѣтѣнденеа копѣверсѣѣѣле сакре, ѣнтересанте de доѣ ѣнѣмѣи ѣзѣѣѣтоаре, стрѣѣжнд „те ѣзѣеск те ѣзѣеск.“

Асѣел а фост вѣаѣа ши сѣнтѣментѣл рѣспѣжндѣт асѣпра тѣтѣлор лѣкѣрѣлор дѣн фѣиנדѣи. Пѣжѣнѣстѣл на фост нѣчѣ декѣт вреднѣк d'a фѣгѣра ка о рѣлѣѣѣе че ворѣеште неитрѣ дѣделѣнѣѣѣне, дар а фост зп фѡарте трѣвѣзѣнѣѡс мѣжлок а кѣлѣѣѣа сѣнсѣл поетѣк ал ценерѣѣѣи оаменѣлор авѣа ешѣдѣи дѣн жѣгѣл вѣрѣѣарѣсѣтѣлѣи.

Пѣжѣнѣстѣл а фост рѣлѣѣѣа зѣпанѣтѣдѣеѣ дѡ копѣлѣрѣа еѣ.

Полѣѣѣсѣтѣл (тѣлте зѣѣтѣѣѣ) аѣ фост кѣзѣенѣт неитрѣ дѣделѣнѣѣѣне славѣ, прекѣт ши копѣи аѣ

тревъинъ де маї тълъу каре дї дїрїдеазъ. Дїн потрївъ релїція монотеїзмълї (а зпсї дзмнезеї) се квїне пентрѣ о зпнатїте дп вжрста еї втр-вѣтеаскъ, прежъм шї оаменїї дп вжрстѣ їзвекъ а съ лъса ка съ фїе дїрїдеауї пзмаї прїп трънъ. — Дар їатъ о обсервадіе де мїраре! тоате ачесте деосенїте релїції каре нї се дпъждїшеазъ де ла дпчепътълъ ценълї зпнат, а прокламат сїмдїреа їзвїреї, сїмпатїеї шї дпплїнїреї ка о леце фндamentalъ дп лътеа моралъ. — Ам възът кзм пължпнїстълъ а дптродъс септїментълъ їзвїреї дп олїмпнълъ зеїтъдїлор зржнд'о ка ла о слъвїчїзне вїдіоасъ; дар че vedem дп testamentълъ векиї шї поѣ? „їзвеште не алтъ ка не тїне дпсздуї зїче чел дїн тїї шї чел д'алдоїлеа репегеазъ ачестѣ леце свълїтѣ дп челе маї вїї експресїї. Апої шї дп лътеа фїзїкъ vedem къ ачестѣ леце де їзвїре шї де сїмпатїе есте о леце фндamentalъ а тѣтълор фїнделор дїн патъръ. Соареле, пъмжпнтълъ, лъпа шї планетеле се дїп зпа не алта пзмаї прїп легътѣра сїмпатїеї де атракціе, не вжнд тоате тръпърїле материалъ пжпъ ла чел маї мїк атом д'асъпра пъмжпнтълъї постръ се пьстрезъ пзмаї прїп сїмпатїа а ф фї нї т ѣ дїї каре фаче ка пъртїчелеле лвї съ дптърѣдїшезе зпа не алта легате прїптръп мїстерїос септїмент д'о дпклїнаръ рецїпрокъ.

О съ vedem пої маї не зртъ маї тълътѣ оказїе а ворвї де тоате ачестеа маї не ларг: дар асъпра ачестор їнвендїї а ле лвї Newton шї Лавоазїе тжїне vom зрпа дезволжнд сїстема лвї Пїтагора асъпра сїмдїреї денерале рьспжндїтѣ дп патъръ.
(Вор зрпа.)

ЛІТЕРАРІЇ.

Дп Nr. тр. дпштїїндасеръм енїреа де свът тїпарїз а Tom. II. дїн Історїа D. Сзперїоре де А. Папїз Іларїанъ, фъръ а фї рефлекат не пълїкълъ аматорїз де продъктеле лїгерарї романе шї ла дпсеппътатеа матерїеї че о кзпрїнде Tom. ал II.; ачї дпсъ атїнцеш кзпкъ дпсеппътатеа ачестеа е кѣ тълъ маї таре, де кѣт ам кѣтеза а о десфъпъра шї десълъї — ка съ ватъ ла окї. — Потендїеле ла каре ва фї еа дп старе а рїдїка пърерїле шї ждекъдїле чїтїторїълъї — пресервъндъла дп контра стългъчїстълъї — не факъ а не контенї де ворбе тълъте шї пзмаї а рефлекта къ:

а чел че нъ ва носеде онъла ачест по̀те маї тързїз съ се шї кѣїаскъ. — Пентрѣ маї д'анроне кзпоштере еатъ ї кзпрїнсълъ шї докментеле:

КЪПРІНСЪЛ ТОМЪЛЪІ П.

din

ІСТОРИА ROMANILOR DIN DACIA СЪПЕРІОРЕ де

А. Папїз Іларїанъ.

І н т р о д ъ к ц ї я н е.

Десволтареа Славїстълъї, Зпгърїстълъї шї Романїстълъї дпаште де а. 1848, pag. 1.

Кап. I. Мїскърїле шї елзптаментеле мардїалї але зпгърїлор. Крїтїка констїтудїзнеї зпгрештїї дїн а. 1848. Мїнїстерїя зпггреск. Мїшкърїле падїзналї але кроацїлор, сербїлор, словачїлор, pag. 3.

Кап. II. Мїшкърїле транспїлване. — Мїшкърїле шї ацїтадїзнїле зпгрештїї е секъштїї пентрѣ зпїзне, Мїшкърїле съсештїї. — Мїшкърїле романїлор транспїлванї. Дїскъсїзнеа Днїзнеї дп фїле пълїче але ромънїлор. Прокїтъдїзнеа лвї С. Баръдїс дїн 25. Мардїї дп контра зпїзнеї. Мїскърїле ромънїлор дп дїверсе пърдуї але дереї тот дп 25. мардїї Тенерїмеа дела Ошїорхеїз прїептѣ адънаре не дъмїнека Томеї. Ресїїреа тенерїмеї дп тотъ дїера спре а кїтъа не попор ла адънаре не дъм. Томеї. Інчеркърїле гъвернїлвї де а їмпедекъ адънареа романїлор. Інквїїндїареа Адънареї дїн 15. маїї. Канделарїа де кърте, pag. 53.

Кап. III. Адънареа романїлор дела дъмїнека Томеї. Реладїзнїле комїсарїлор деспре адънаре. — Гъвернатореле дїереї мерце ла Савїнїї дъпъ адънаре. Калъмнїеле, амепїндїерїле, персекътърїле романїлор дїн партеа зпгърїлор дп зрпа адънърїї дела дъм. Томеї, п. 129.

Кап. IV. Дїскъсїзнеа касеї Днїзнеї е падїзналїтатеї дптре ромънї. Маестрїеле съсештїї. Калъмнїеле зпггрештїї. Конферїндїеле романїлор пентрѣ челе че свът съ се факъ їн адънареа падїзнале; конферїндїа дїн Савїнїї. Месърїле гъвернїлвї пентрѣ адънареа дїн 15. маїї. Ацїтадїзнеа тенерїмеї прїп дѣрѣ, кїтъароа е плекареа романїмеї ла Блажїз ла адънаре, pag. 159.

Кап. V. Адънареа денерале а Нацїзнеї Романе дїн 15/3. Маїї, pag. 204. (Док. зртеазъ.)